

de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
13 november 2007

Ons kenmerk
BVE/Stelsel/2007/46357

Uw brief van
5 november 2007

Uw kenmerk
2070804260

Onderwerp
Vragen van het lid Pechtold

Bijlage(n)
Beantwoording van de vragen van het lid Pechtold

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Pechtold over de positie van het Kwaliteitscentrum Examinering (KCE).

Deze vragen werden mij toegezonden op 5 november jl. en zijn bij u bekend onder het kenmerk 2070804260.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

Vragen van het lid Pechtold (D66) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart, over de positie van het Kwaliteitscentrum Examinering (KCE). (Ingezonden 5 november 2007)

1. Klopt het dat uw ambtsvoorganger in oktober en november 2006 twee reacties van het Kwaliteitscentrum Examinering (KCE) heeft ontvangen op de publicatie van de regeling examinering beroepsopleidingen en tarieven Kwaliteitscentrum examinering beroepsopleidingen 2006, waarin uw departement wordt afgeraden de 'best practices' uit de voorlichtingsbrochure van KCE in het standaardkader op te nemen? Zo ja, waarom is dit toch gebeurd?

Antwoord:

Bij wijze van handreiking aan de instellingen zijn in de regeling 'examinering beroepsopleidingen en tarieven KCE (2006)'¹ naast de standaarden ook de bijbehorende ijkpunten opgenomen en de 'good practices' van bewijs(stukken) van goede examinering. KCE heeft mij in de door u bedoelde brieven gevraagd de 'good practices' uit de regeling te schrappen. Als reden voerde KCE aan, dat het zich anders juridisch genoodzaakt zag deze 'good practices' op te vatten als de enige manier voor instellingen om goede examenkwaliteit aan te tonen.

In reactie op zijn brieven heb ik KCE laten weten dat 'good practices' niets meer en niets minder zijn dan *voorbeelden* van wat als bewijsstuk kan dienen. Deze 'good practices' kunnen (als mogelijkheid) houvast bieden aan scholen die twijfelen over de geschiktheid van de door hun verzamelde bewijsstukken. Het vermelden van 'good practices' in de regeling verandert niets aan de definitie. In de regeling is dan ook expliciet vermeld dat 'good practices "relevante *voorbeelden* [zijn] die *kunnen* dienen als onderdelen van de bewijslast". Naast mijn schriftelijke reacties is dit meerdere malen onderwerp van gesprek geweest met KCE.

Ondanks mijn toelichting heeft KCE de 'good practices' in zijn onderzoek gehanteerd als waren het door mij opgelegde normen, waaraan de examinering van opleidingen in alle gevallen moet voldoen.

2. Waarom heeft u, ondanks afraden van KCE, dit voorjaar aangegeven op basis van deze nieuwe standaarden voornemens te zijn 85 mbo-opleidingen hun examenlicentie te ontnemen?

Antwoord:

Allereerst wil ik benadrukken dat deze 85 opleidingen niet aan de hand van de nieuwe, maar aan de hand van de oude standaarden zijn beoordeeld. De kwestie zoals verwoord bij vraag 1, is dus niet van toepassing op deze opleidingen.

Het behoort tot mijn verantwoordelijkheid een zelfstandige afweging te maken voor welke opleidingen met slechte examens ik een sanctietraject wil starten. Ik heb het advies² van de toezichthouder goed bestudeerd. Omdat opvolgen van het advies zou betekenen dat ik het principe van rechtsgelijkheid zou moeten schenden, heb ik dit ter zijde geschoven. In plaats daarvan heb ik alle opleidingen met een

¹ Zie staatscourant van 25 oktober 2006, nummer 208.

² KCE heeft mij geadviseerd geen examenlicenties in te trekken bij die opleidingen die ondanks hun zeer lage score toch vooruitgang hadden geboekt.

score lager dan 50% op de examens zelf in een sanctietraject geplaatst. Dit criterium sluit aan bij de normering die KCE heeft gehanteerd. Bij de toepassing van de 50%-norm heb ik me laten leiden door het oordeel, zoals KCE dat in de instellingsrapporten had vastgelegd en waarvan KCE mij heeft laten weten dat deze betrouwbaar zijn en na een volledig onderzoek tot stand gekomen.

Gaandeweg de hoor- en wederhoorprocedure bleek dat scholen konden aantonen dat het oordeel van KCE niet altijd een volledige weergave van de kwaliteit liet zien en dat er twijfels waren over de betrouwbaarheid van het oordeel. Dat gold óók voor de opleidingen waar KCE een afkeurende verklaring had afgegeven en zich dus kon vinden in de start van een sanctietraject. Uit het inspectieonderzoek kwamen vergelijkbare tekortkomingen als in de hoor- en wederhoorprocedure aan het licht, waardoor ik bij geen van die 85 opleidingen voldoende juridische grond had mijn voornemen door te zetten.

3. Betreurt u het achteraf bezien, het advies van KCE niet te hebben opgevolgd?

Antwoord:

Het volledig opvolgen van het advies van KCE zou zoals gezegd, hebben geleid tot rechtsongelijkheid en alleen al daarom was het opvolgen van dit advies geen optie. Inmiddels is gebleken dat ook voor de opleidingen waarvoor KCE wel tot sanctionering adviseerde de juridische grondslag onvoldoende is. Hierover heb ik u bij brief van 6 september jl. geïnformeerd (Kamerstuk 27 451, nummer 76).

4. Deelt u het inzicht van VNO-NCW en MKB-Nederland dat de kwaliteit van examens in het mbo de laatste jaren juist sterk is toegenomen, mede dankzij KCE? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

Per augustus 2004 is de huidige examensystematiek in werking getreden. Onderdeel van deze systematiek is dat het toezicht werd belegd bij een afzonderlijke toezichthouder. Die toezichthouder moet jaarlijks de kwaliteit van examinering van alle mbo-opleidingen in Nederland beoordelen. In geval van onvoldoende kwaliteit kunnen vergaande sancties worden opgelegd.

Door deze systematiek is de examenkwaliteit weer op de kaart gezet. In het algemeen constateer ik dan ook dat het met de kwaliteit van de examinering in het mbo de goede kant op gaat. Instellingen steken de nodige energie in verbeteringen en dit komt tot uitdrukking in het oordeel van de toezichthouder.

5. Waarom heeft u besloten het toezicht per 15 november aanstaande bij KCE weg te halen en over te hevelen naar de inspectie? Hoe verhoudt dit besluit zich tot de bepalingen over de intrekking van de aanwijzing zoals beschreven in de Wet educatie beroepsopleidingen (WEB)?

Antwoord:

De conclusies van het inspectieonderzoek en de uitkomsten van de hoor- en wederhoorprocedure bleken in lijn te zijn met elkaar. Ik heb toen met het bestuur van KCE over mijn bevindingen gesproken. Het bestuur deelde de bevindingen van de inspectie en mijn oordeel in dezen ten principale niet. Daarmee is een fundamenteel verschil van inzicht ontstaan over de kwaliteit van de uitvoering van de taak van KCE. Na overleg heb ik samen met het bestuur van KCE vastgesteld dat dit verschil van inzicht

schadelijk is voor het adequaat verder functioneren van de examenbeoordeling. Gezamenlijk zijn wij tot de conclusie gekomen dat de ontstane situatie zich niet leende voor continuering en in onderlinge overeenstemming is besloten dat per 15 november 2007 de taakaanwijzing van KCE wordt ingetrokken. Juist vanuit het belang van goed functionerend toezicht heb ik mezelf de vraag gesteld welke partij op zo kort mogelijke termijn dit toezicht zou kunnen uitoefenen. De inspectie acht ik daartoe de geëigende partij en de wettelijke taken van KCE ten aanzien van de examinering van de beroepsopleidingen zullen dan ook op 15 november 2007 overgaan naar de inspectie.

Ik ben bevoegd een taakaanwijzing in te trekken. Om de nieuwe situatie te verankeren is echter wel een wetwijziging nodig. Het streven is erop gericht om rond het kerstreces een voorstel daartoe aan de Tweede Kamer voor te leggen.

6. Bent u bereid uw toezegging aan het bestuur van KCE van begin september 2007, waarin u heeft aangegeven de rechtspositie van het personeel van KCE (baan-, functie- en salarisgarantie, met behoud van geldende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden) te waarborgen, gestand te doen? Zo ja, bent u bereid deze toezegging op zo kort mogelijke termijn op schrift te laten uitwerken en het personeel van KCE hiervan in kennis te stellen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord:

In het Algemeen Overleg met de Vaste Commissie voor OCW van de Tweede Kamer van 1 november jl. heb ik toegelicht op welke wijze ik de rechtspositie van het KCE-personeel wil respecteren. Bij brief van 18 oktober jl. heeft de door mij aangestelde transitie-manager de medewerkers van KCE laten weten dat het voltallige personeel met gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden aangesteld kan worden bij de inspectie. De inzet is te komen tot een pakket van arbeidsvoorwaarden dat recht doet aan de huidige positie van het de medewerkers van KCE. Gezien de grote overeenkomsten in arbeidsvoorwaarden verwacht ik tot een mooi pakket te kunnen komen.

De transitie-manager is met de door het KCE-personeel aangewezen vakbond in gesprek om tot een gedetailleerde invulling van arbeidsvoorwaarden te komen. Naar verwachting leidt dit op korte termijn tot een convenant. Over de inbedding van de taken van KCE in de inspectie vindt momenteel nader overleg plaats, waarbij zowel de OR van KCE als de OR van de inspectie betrokken zijn.

Tot slot, KCE maakt tevens gebruik van een groot aantal freelance inleenauditors. De inspectie heeft inmiddels aangegeven graag van hun diensten gebruik te willen blijven maken. Op dit moment is een begin gemaakt met de feitelijke samenwerking tussen de inspectie en de medewerkers van KCE om de continuïteit van het toezicht op de examens voor 2007-2008 te kunnen waarborgen.